

OBSAH

Zkratky	V
Citovaná literatura v češtině.	VIII
Joseph Ratzinger – Christoph Schönborn:	
Malý úvod do Katechismu katolické církve	XV
Úvod do <i>Katechismu katolické církve</i> – Hlavní myšlenky a klíčová témata <i>Katechismu katolické církve</i> – Stručné uvedení do čtyř částí <i>Katechismu</i>	
Apoštolský list Jana Pavla II.	
LAETAMUR MAGNOPERE	1
Apoštolská konstituce Jana Pavla II.	
FIDEI DEPOSITUM	7
Předmluva	
I. Život člověka – poznávat a milovat Boha	15
II. Předávání víry – katecheze	16
III. Účel tohoto Katechismu a komu je určen	17
IV. Struktura tohoto Katechismu	18
První část: Vyznání víry – Druhá část: Svátosti víry – Třetí část: Život podle víry – Čtvrtá část: Modlitba v životě podle víry	
V. Praktický návod k používání tohoto Katechismu	19
VI. Nutné úpravy a přizpůsobení	19
Láska je nade vše	

PRVNÍ ČÁST VYZNÁNÍ VÍRY

PRVNÍ ODDÍL „VĚŘÍM“ – „VĚŘÍME“

PRVNÍ KAPITOLA:

ČLOVĚK JE SCHOPEN SPOJENÍ S BOHEM 25

- I. Touha po Bohu 25
- II. Cesty, které vedou k poznání Boha 27
- III. Poznání Boha podle církve 28
- IV. Jak mluvit o Bohu? 29
- Souhrn 30

DRUHÁ KAPITOLA:

BŮH PŘICHÁZÍ VSTRČÍ ČLOVĚKU 31

1. článek / Boží zjevení 31

- I. Bůh zjevuje svůj „dobrotivý plán“ 31
- II. Etapy zjevení 32
Už od počátku se Bůh dává poznat – Smlouva s Noemem
– Bůh vyvolil Abraháma – Bůh utváří svůj lid Izrael
- III. Ježíš Kristus – „prostředník a plnost
celého zjevení“ 35
Bůh vyslovil všechno ve svém Slovu – Nebude už žádné jiné zjevení
- Souhrn 36

2. článek / Předávání Božího zjevení 37

- I. Apoštolská tradice 37
Kázání apoštolů ... – ... pokračuje v apoštolské posloupnosti
- II. Vztah mezi tradicí a Písmem svatým 39
Společný pramen – ... dva rozdílné způsoby předávání
– Apoštolská tradice a různé tradice církevní
- III. Výklad pokladu víry 40
Poklad svěřený celé církvi – Učitelství církve – Články víry
– Nadpřirozený smysl pro víru – Růst v chápání víry
- Souhrn 42

3. článek / Písmo svaté	43
I. Kristus – jediné Slovo Písma svatého	43
II. Inspirace a pravda Písma svatého	44
III. Duch Svatý, vykladatel Písma	45
Smysly Písma	
IV. Kánon Písma svatého	47
Starý zákon – Nový zákon – Jednota Starého a Nového zákona	
V. Písmo svaté v životě církve	50
Souhrn	51
TŘETÍ KAPITOLA: ČLOVĚK ODPOVÍDÁ BOHU	53
1. článek / Věřím	53
I. Poslušnost víry	53
Abrahám – „otec všech věřících“ – Maria – „blahoslavená, která uvěřila“	
II. „Vím, komu jsem uvěřil“ (2 Tim 1,12)	55
Věřit v jednoho Boha – Věřit v Ježíše Krista, Božího Syna – Věřit v Ducha Svatého	
III. Charakteristické rysy víry	56
Víra je milost – Víra je lidský úkon – Víra a rozum – Svoboda víry – Nezbytnost víry – Vytrvalost ve víře – Víra – počátek věčného života	
2. článek / Věříme	60
I. „Shlédni, Pane, na víru své církve“	60
II. Řeč víry	61
III. Jen jedna víra	61
Souhrn	63
<i>Vyznání víry (Krédo)</i>	64

DRUHÝ ODDÍL
VYZNÁNÍ KŘESŤANSKÉ VÍRY
SYMBOLY VÍRY

PRVNÍ KAPITOLA: „VĚŘÍM V BOHA OTCE“ 68

**1. článek / „Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země“** 68

1. odstavec / „Věřím v Boha“ 68

I. Věřím v jednoho Boha 68

II. Bůh zjevuje své jméno 69

Živý Bůh – „Jsem, který jsem“ – „Bůh plný slitování
a milostivý“ – Jedině Bůh je

III. Bůh, „ten, který je“, je pravda a láska 72

Bůh je pravda – Bůh je láska

IV. Co vyplývá z víry v jediného Boha 74

Souhrn 75

2. odstavec / Otec 76

I. „Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“ 76

II. Zjevení Boha jako Trojice 77

Otec zjevený Synem – Otec a Syn zjevení Duchem

III. Svatá Trojice v nauce víry 80

Jak se formovalo trinitární dogma – Dogma o Nejsvětější Trojici

IV. Boží díla a poslání Trojice 82

Souhrn 84

3. odstavec / Všemohoucí 85

„Učinil všechno, co chtěl“ (Žl 115,3) – „Ty však máš slitování
se vším, protože můžeš všechno“ (Mdr 11,23) – Tajemství
zdánlivé Boží bezmocnosti

Souhrn 87

4. odstavec / <i>Stvořitel</i>	87
I. Katecheze o stvoření	88
II. Stvoření – dílo Nejsvětější Trojice	90
III. „Svět byl stvořen k Boží slávě“	91
IV. Tajemství stvoření	92
Bůh tvoří s moudrostí a láskou – Bůh tvoří „z ničeho“ – Bůh tvoří svět uspořádaný a dobrý – Bůh přesahuje stvoření a je v něm přítomen – Bůh uchovává a řídí stvoření	
V. Bůh uskutečňuje svůj plán: Boží prozřetelnost	94
Prozřetelnost z druhotné příčiny – Prozřetelnost a pohoršení zla	
Souhrn	99
5. odstavec / <i>Nebe a země</i>	100
I. Andělé	101
Existence andělů – pravda víry – Kdo jsou? – Kristus „a s ním všichni andělé“ – Andělé v životě církve	
II. Viditelný svět	103
Souhrn	106
6. odstavec / <i>Člověk</i>	107
I. „K Božímu obrazu“	107
II. Jednota duše a těla	109
III. „Jako muže a ženu je stvořil“	110
Bohem chtěná rovnost i různost – „Jeden pro druhého“ – „jednota ve dvou“	
IV. Člověk v ráji	112
Souhrn	113
7. odstavec / <i>Pád</i>	113
I. „Kde se rozmnožil hřích, tam se v míře ještě daleko štědřejší ukázala milost“	114
Skutečnost hříchu – Prvotní hřích – základní pravda víry – Jak číst vyprávění o pádu?	

II.	Pád andělů	115
III.	Prvotní hřích	116
	Zkouška svobody – První hřích člověka – Následky Adamova hříchu pro lidstvo – Tvrdý boj	
IV.	„Tys ho nenechal napospas smrti“	121
	Souhrn	122

DRUHÁ KAPITOLA: VĚŘÍM V JEŽÍŠE KRISTA, JEDNOROZENÉHO SYNA BOŽÍHO 123

Radostná zvěst: Bůh poslal svého Syna – „Zvěstovat ... nevystižitelné Kristovo bohatství“ (Ef 3,8) – Ústřední bod katecheze: Kristus

2. článek / „I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho“ 125

I.	Ježíš	125
II.	Kristus	127
III.	Jednorozený Syn Boží.	128
IV.	Pán – Hospodin	130
	Souhrn	132

3. článek / „Ježíš Kristus byl počat z Ducha Svatého a narodil se z Marie Panny“ 133

1. odstavec / Syn Boží se stal člověkem 133

I.	Proč se Slovo stalo tělem.	133
II.	Vtělení	134
III.	Pravý Bůh a pravý člověk	135
IV.	Jak je Boží Syn člověkem?	137
	Kristova duše a jeho lidské poznání – Kristova lidská vůle – Kristovo pravé tělo – Srdce vtěleného Slova	

	Souhrn	140
--	------------------	-----

2. odstavec / „... skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny“	141
I. Skrze Ducha Svatého	141
II. ... narodil se z Marie Panny	141
Mariino předurčení – Neposkvrněné početí – „Staň se mi podle tvého slova ...“ – Mariino božské mateřství – Mariino panenství – Maria „vždy Panna“ – Mariino panenské mateřství v Božím plánu	
Souhrn	148
3. odstavec / Tajemství Kristova života	148
I. Celý Kristův život je tajemství	149
Společné rysy Ježíšových tajemství – Naše spojení s Ježíšovými tajemstvími	
II. Tajemství Ježíšova dětství a skrytého života	151
Přípravy – Tajemství Vánoc – Tajemství Ježíšova dětství – Tajemství Ježíšova skrytého života	
III. Tajemství Ježíšova veřejného života.	156
Ježíšův křest – Ježíšovo pokušení – „Přiblížilo se Boží království“ – Hlásání Božího království – Znamení Božího království – „Klíče království“ – Závdek království: proměnění – Ježíš vstupuje do Jeruzaléma – Ježíš do Jeruzaléma vstupuje jako Mesiáš	
Souhrn	165
4. článek / Ježíš Kristus „trpěl pod Ponciem Pilátem, ukřižován umřel i pohřben jest“	167
1. odstavec / Ježíš Kristus a Izrael	167
I. Ježíš a Zákon	168
II. Ježíš a chrám	171
III. Ježíš a víra Izraele v jediného Boha a Spasitele.	172
Souhrn	174
2. odstavec / Ježíš Kristus zemřel ukřižován	174
I. Ježíšův proces	174
Židovští představitelé mají rozdílné názory na Ježíše – Židé nejsou kolektivně odpovědni za Ježíšovu smrt – Všichni hříšníci jsou původci Kristova utrpení	

II.	Kristova výkupná smrt v Božím plánu spásy	177
	„Ježíš byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl“ – „Zemřel za naše hříchy podle Písma“ – Bůh s ním „kvůli nám jednal jako s hříšníkem“ – Bůh má iniciativu ve všeobecné vykupitelské lásce	
III.	Kristus obětoval sám sebe Otci za naše hříchy.	179
	Kristus se obětuje Otci celým životem – „Beránek, který snímá hříchy světa“ – Ježíš se svobodně ztotožňuje s vykupitelskou láskou Otce – Při večeři Ježíš předjímá svobodné obětování svého života – Agonie v Getsemanech – Kristova smrt je jediná a definitivní obět – Ježíš nahrazuje svou poslušností naši neposlušnost – Ježíš dokonává svou obět na kříži – Naše účast na Kristově oběti	
	Souhrn	184
	<i>3. odstavec / Ježíš Kristus „byl pohřben“</i>	185
	Kristovo tělo v hrobě – „Nedopustíš, aby tvůj Svatý podlehl porušení“ – „Pohřbení s Kristem ...“	
	Souhrn	187
	5. článek / Ježíš Kristus „sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých“	187
	<i>1. odstavec / Ježíš Kristus „sestoupil do pekel“</i>	187
	Souhrn	189
	<i>2. odstavec / Třetího dne vstal z mrtvých</i>	189
I.	Historická a transcendentní událost	190
	Prázdny hrob – Zjevení Zmrtvýchvstalého – Stav Kristova vzkříšeného lidství – Zmrtvýchvstání jako transcendentní událost	
II.	Zmrtvýchvstání – dílo Nejsvětější Trojice	194
III.	Smysl a spásonosný dosah zmrtvýchvstání	194
	Souhrn	196
	6. článek / Ježíš Kristus „vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího“	197
	Souhrn	199

7. článek / „Odtud přijde soudit živé i mrtvé“	199
I. Znovu přijde ve slávě	199
Kristus již vládne prostřednictvím církve ... – ... v očekávání, že mu bude všechno podřízeno – Kristův slavný příchod, naděje Izraele – Poslední zkouška církve	
II. Soudit živé i mrtvé	203
Souhrn	204

TŘETÍ KAPITOLA: VĚŘÍM V DUCHA SVATÉHO 205

8. článek / „Věřím v Ducha Svatého“	206
I. Společné poslání Syna a Ducha	207
II. Jméno, názvy a symboly Ducha Svatého	208
Vlastní jméno Ducha Svatého – Názvy Ducha Svatého – Symboly Ducha Svatého	
III. Duch a Boží Slovo v čase zaslíbení	212
Ve stvoření – Duch zaslíbení – Ve zjeveních a v Zákoně – V království a ve vyhnanství – Očekávání Mesiáše a jeho Ducha	
IV. Kristův Duch v plnosti času	216
– Jan, Předchůdce, Prorok a Křtitel – „Zaplesej, milostí zahrnutá“ – Ježíš Kristus	
V. Duch a církve v posledních časech	219
Letnice – Duch Svatý – Boží dar – Duch Svatý a církve	
Souhrn	221

9. článek / „Věřím ve svatou církev obecnou“ 222

1. odstavec / Církev v Božím plánu	223
I. Jména a obrazy církve	223
Symboly církve	
II. Původ, založení a poslání církve	225
Plán, který vznikl v Otcově srdci – Církev – její předobrazy od začátku světa – Církev – její příprava ve Staré smlouvě – Církev – ustanovená Ježíšem Kristem – Církev – veřejně představená Duchem Svatým – Církev – plně dovršená ve slávě	

III.	Tajemství církve	229
	Církev – zároveň viditelná a duchovní – Církev – tajemství spojení lidí s Bohem – Církev – všeobecná svátost spásy	
Souhrn	. . . . .	231
<i>2. odstavec / Církev – Boží lid, Kristovo tělo, chrám Ducha</i>		
	<i>Svatého</i>	232
I.	Církev – Boží lid	232
	Charakteristické rysy Božího lidu – Lid kněžský, prorocký a královský	
II.	Církev – Kristovo Tělo	235
	Církev je společenství s Ježíšem – „Jedno tělo“ – „Hlavou tohoto Těla je Kristus“ – Církev je Kristova nevěsta	
III.	Církev – chrám Ducha Svatého	238
	Charismata	
Souhrn	. . . . .	239
<i>3. odstavec / Církev je jedna, svatá, katolická (všeobecná)</i>		
	<i>a apoštolská</i>	240
I.	Církev je jedna	241
	„Posvátné tajemství jednoty církve“ – Zraněná jednota – Na cestě k jednotě	
II.	Církev je svatá	245
III.	Církev je katolická (všeobecná)	247
	Co to znamená „katolická“? – Každá místní (partikulární) církve je „katolická“ – Kdo patří do katolické církve? – Církev a nekřesťané – „Mimo církve není spásy“ – Misie – požadavek všeobecnosti církve	
IV.	Církev je apoštolská	254
	Poslání apoštolů – Biskupové – nástupci apoštolů – Apoštolát	
Souhrn	. . . . .	257
<i>4. odstavec / Věřící – hierarchie, laikové, zasvěcený život</i>		
I.	Hierarchické zřízení církve	259
	Proč je církevní služba? – Biskupský sbor a jeho hlava, papež – Úkol vyučovat – Úkol posvěcovat – Úkol řídit	

II.	Věřící laikové	265
	Povolání laiků – Účast laiků na Kristově kněžském úřadu Jejich účast na Kristově prorockém úřadu – Jejich účast na Kristově královském úřadu	
III.	Zasvěcený život	269
	Evangelijní rady, zasvěcený život – Velký strom s mnoha větvemi – Poustevnický život – Zasvěcené panny – Řeholní život – Sekulární společnosti – Společnosti apoštolského života – Zasvěcení a poslání: hlásat Krále, který přichází	
	Souhrn	273
	<i>5. odstavec / Společenství svatých . . . . .</i>	<i>275</i>
I.	Vzájemné sdílení duchovních hodnot	276
II.	Společenství nebeské a pozemské církve	277
	Souhrn	279
	<i>6. odstavec / Maria – matka Kristova, Matka církve . . . . .</i>	<i>279</i>
I.	Maria, Matka církve	280
	Zcela sjednocena se svým Synem... – ... i při svém nanebevzetí ... – ... je naší matkou v řádu milosti	
II.	Uctívání svaté Panny	282
III.	Maria – eschatologický obraz církve	282
	Souhrn	282
	10. článek / „Věřím v odpuštění hříchů“	283
I.	Jeden křest na odpuštění hříchů	283
II.	Moc klíčů	284
	Souhrn	285
	11. článek / „Věřím ... ve vzkříšení těla“	286
I.	Kristovo a naše vzkříšení	287
	Postupné zjevování vzkříšení – Jak budou mrtví vzkříšeni? – Vzkříšení s Kristem	
II.	Zemřít v Ježíši Kristu	290
	Smrt – Smysl křesťanské smrti	
	Souhrn	293

12. článek / „Věřím v život věčný“	294
I. Soukromý soud	294
II. Nebe	295
III. Konečné očišťování neboli očistec	297
IV. Peklo	298
V. Poslední soud	300
VI. Naděje v nové nebe a novou zemi	301
Souhrn	303
„Amen“	304